

Fornminnesföreningen på Mälarfärd. *3/6 38. u. s. p.*

Vårutflykt till Signesberg
och Skokloster.

Från Skokloster. Till vänster slottsherren, friherre Fredrik von Essen, till höger en bild från lunchen.

Över Fyrisåns och Mälarens böljor gick Uplands fornminnesförenings vårutflykt i går till Signesberg och Skokloster. Himlen stod litet tveksamt förhoppningsblå över staden, då "Nya Up-

sala" i arla morgonväkten gled ut från hamnkajen, och ovissheten om vädergudarnas avsikter hade nog i någon mån minskat deltagarantalet. Men det var dock en ganska ansenlig skara föreningsmedlemmar, som under färden nedför ån sökte lä undan de uppländska brisarna, medan kossor och hästar helgdagsbetade längs stränderna och det välsignade vädret så småningom ordnade upp sig till en regnfri, om ock något blåsigt sommarsöndag.

Sedan Flottsundsbron passerats och perspektiven börjat vidga sig ut mot Ekolns horisonter krävde Neptunus sitt första och sista offer av fornminnesvännernas vikingaskara. En sommarhatt lämnade sin ägarinna och dansade följd av medliksamma blickar ut över de grå vågorna. Några behjärtade män sökte genom ivriga viftningar intressera besättningen i en motorbåt för ett bärgningsförsök, men förgäves. För övrigt fick man snart annat att tänka på, ty Skarholmens brygga angjordes, och här embarkerade prof. Sernander i spetsen för en ny skara föreningsmedlemmar. Ville man "dra sig" en stund längre kunde man nämligen ta niospårvagnen från Svandammen och på så sätt slippa den något utdragna åresan.

Från Skarholmen gick färden utan

dagsbetade längs stränderna och det välsignade vädret så småningom ordnade upp sig till en regnfri, om ock något blåsig sommarsöndag.

Sedan Flottsundsbron passerats och perspektiven börjat vidga sig ut mot Ekolns horisonter krävde Neptunus sitt första och sista offer av fornminnesvännernas vikingaskara. En sommarhatt lämnade sin ägarinna och dansade följd av medlidsamma blickar ut över de grå vågorna. Några behjärtade män sökte genom ivriga viftningar intressera besättningen i en motorbåt för ett bärgningsförsök, men förgäves. För övrigt fick man snart annat att tänka på, ty Skarholmens brygga angjordes, och här embarkerade prof. Sernander i spetsen för en ny skara föreningsmedlemmar. Ville man "dra sig" en stund längre kunde man nämligen ta niospårsvagnen från Svandammen och på så sätt slippa den något utdragna åresan.

Från Skarholmen gick färden utan sensationer mot resans slutliga mål. Vid Eriksund blev det ett kort uppehåll, innan man genom den elektrifierade svängbron styrde ut på sista etappen av utresan till Signesberg. Där stötte resans stockholmskontingent till och vidare mötte också här en hel del föreningsmedlemmar, som i egna bilar färdats till platsen. I Signesberg mötte också sommaren på allvar. Solen tycktes ha bestämt sig för att slutgiltigt hedra dagen med sin närvaro, gullvivor och andra sommarens blomster lyste granna i backarna, och den blommande häggens doft flöt tung över grusgångarna i parken. Med åsidosättande av åtskilliga naturskyddssynpunkter trampade samtliga färddeltagare så småningom upp till "Signes kulle". Här höll herrgårdens ägare, friherre Reinhold von Essen, ett kort välkomstanförande, varpå folkvisedanslaget från Stockholm med sin sång och dans illustrerade sagan om Hagbard och Signe, som bekant lokaliserad till Signesberg, och vidare Sigurd Fafnesbanes ritt på hästen Grane.

(Forts. å 7:e sid.)

På gårdsplanen i Signesberg. Från höger värden friherre R. von Essen med friherrinna fru Oskar Lundberg och prof. Sernander.

Fornminnesföreningen.

(Forts. från 1:sta sid.)

Färdtagarnas tack för folkvisedanserna framfördes av prof. Sernander, som talade om att Uplands fornminnesförening inte bara vill gräva i fädrens högar och läsa i gamla pergament, utan också vill se och lära av vår egen tids kultur, den nya och den som lever kvar från gången tid. Så hurrade man för folkvisedanslaget, som därefter synnerligen snabbt avreste med motorbåt till Sigtuna f. v. b. till Stockholm, medan upsaliensiska och stockholmska fornminnesföreningsmedlemmar spred sig i herrgårdsbyggnaden på Signesberg, som man fått tillstånd att ta en titt på. Sedan detta undanstökats och herrgårdens möbler och inredningsföremål vederbörligen beundrats, tog prof. Sernander ännu en gång till orda och tolkade till sist gästernas tack genom att utbringa ett leve för värdfolket.

Lång tid var emellertid inte utmätt för besöket på denna plats, ty Skokloster väntade. Färdbåtarnas antal var nu två, ty "Ekoln II" hade fört stockholmarna från Sigtuna till Signesberg. Sedan Eriksund passerats på hemväg, kopplades båtarna ihop. Under färden till Skokloster höll så bibliotekarien Oskar Lundberg ett föredrag, betitlat "I Uplands sagobygd". Han gav först några drag ur Signesbergs och den kringliggande bygdens historia och uppehöll sig därpå vid sagan om Hagbard och Signe. Denna har, sade han bl. a., lokaliserats hit till Signesberg. Det finns emellertid ingen anledning att tro, att de händelser, varpå sagan anspelar, skulle ha tilldragit sig här. Ty sagan är lokaliserad till icke mindre än 20 olika platser i Norden. På grund av namnen Sigtuna och Håtuna kan man dock uppställa en teori, lika hållbar som alla andra, enligt vilken sagan kan lokaliseras till Signesbergstrakten.

Under d:r Lundbergs föredrag hade resan till Skokloster tillryggagagts. Sedan man kommit fram dit, marscherade färddelegarna upp på planen framför slottet. Prof. Sernander höll ett kort tal vari han berörde några personliga minnen kring Skokloster och sedan välkomnade slottsherren, friherre Fredrik von Essen, föreningsmedlemmarna i ett kort anförande. Härpå skulle programenligt visningen av slottet omedelbart ha vidtagit. Men det var nu ganska långt lidet på förmiddagen, och någon lekamlig välfägnad hade ännu icke beståtts. Färdledningen hade till följd därav fattat det visa beslutet att omedelbart sätta i gång med lunchen.

I lindallén nedanför slottet hade dukats långbord för uppemot 200 personer och aptiten var vid det laget inget som helst fel på. Att solen just då passade på att gå i moln och göra såser och andra lunchingredienser något ljumma är ju en annan historia. Sedan emellertid sålunda magen fått sitt utan all officiell anstrykning, började visningen av slottet, som pågick ett par timmar. Färddelegarna fördes omkring i grupper, och en stab guider med friherrinnan Wera von Essen och fil. d:r Åke Stavenow i spetsen ledde orienteringsfärderna genom Wrangelslottets konstskatter.

Sedan visningen avslutats och man även fått en titt på kyrkan, som demonstrerades av fil. lic. Nils Sundquist, skedde avfärden från Skokloster för upsalabornas del kl. 5 på eftermiddagen. Reströttheten började nu efter vandringen upp och ner i Skoklosters trappor ganska tydligt att göra sig gällande, och föreningsmedlemmarna sträckte sina domnade ben från bänkarna på "Nya Upsala" i trygg förvissning om att dagen varit väl använd. Mälaren låg aftonstilla med blånande fjärdar, och i sjutiden återbörjades upsalaborna till hemstaden, medan en kylslagen kvällssol silade ner mellan lövmassorna i Flusterpromenaden.